

Handleguide og beredskabsplan

En forebyggende og rettidig indsats over for
børn og unge i Solrød Kommune

Indhold

Forord	4
Indledning og disponering	5
Del 1: Det første skridt – bekymringen	6
Hvad er dit ansvar?	6
Stol på din fornemmelse	6
Tal med din leder	7
Etik	7
Del 2: Inddeling af børn med særlige behov	8
Tegn der kræver handling	8
Tegn ved samspil med andre	8
Tegn ved vækst og påklædning (forsømmelse)	9
Tegn ved barnets psykiske tilstand	9
Tegn hos forældrene	9
Tegn hos 0-2 årige	9
Børnelinealen	9
Del 3: Underretningspligt	11
Hvad skal med i en underretning?	11
Forældrene skal inddrages	11
Mødet med forældrene	11
En underretning	12
Del 4: Barnets reform	13
SSD-samarbejdet	13
Tavshedspligt	14
Generel underretningspligt	14
Skærpet underretningspligt	14
Hvad sker der med underretningen?	14
Råd og vejledning	15
Børnefaglig undersøgelse	15
ICS	15
Del 5: Beredskabsplan ved viden eller mistanke om vold og/eller seksuelle overgreb	16
Definition af vold	16
Definition af seksuelle overgreb	16
Børns tegn og reaktioner	17

Børnehuset Sjælland	18
Samarbejde med Statsforvaltningen	18
Samarbejde med politiet	18
Pressehåndtering	18
Hvis en ansat er formodet krænker	18
Bilag 1: Handleveje ved mistanke om seksuelt misbrug eller vold mod børn	20
Bilag 2: Punkter, der skal med i underretningen	22
Bilag 3: Håndtering af underretninger i Familieafsnittet	23
Bilag 4: Ansvarshåndtering	25
Bilag 5: ICS-trekanten	26
Bilag 6: Litteraturliste samt hjemmesider	27
Kontaktadresser i Solrød Kommune	28
Egne notater	29

Forord

Solrød Kommunes sammenhængende børnepolitik har et mål om at fremme en forebyggende og rettidig indsats over for børn og unge.

Denne Handleguide og beredskabsplan skal medvirke til at skabe en sammenhæng, "en rød tråd", så den forebyggende og rettidige indsats kan fungere og lykkes i praksis.

Det er målet på tværs af dagtilbud-, skole-, børne-, sundheds- og socialområdet, at skabe de bedst mulige betingelser for at børn og unge kan få en god opvækst.

Handleguiden skal medvirke til at styrke den forebyggende og rettidige indsats samt skabe helhed og sammenhæng i opgaveløsningen over for børn og unge med særlige behov.

Den skal være et værktøj for alle medarbejdere, som arbejder med børn og unge.

Der lægges vægt på, at barnet og familien inddrages i hele processen omkring løsningen af egne problemer.

Overgrebspakken, der er trådt i kraft 1. oktober 2013, er en skærpende af lovgivningen til beskyttelse af børn og unge mod overgreb.

Hovedtemaerne i overgrebspakken er:

- Børn skal altid høres og beskyttes, når der er mistanke om overgreb.
- Underretninger skal vurderes inden for 24 timer, og opfølgning på underretninger skal styrkes.
- Mistrivsel og overgreb skal opdages og håndteres tidligt.
- Der skal sættes fokus på den forebyggende og tværfaglige indsats.
- Alle kommuner skal have et skriftligt dokumenteret beredskab til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge.

Handleguiden har fokus på alle børn, der mistrives, og hvor der er behov for en særlig indsats.

Beredskabsplanen sætter særligt fokus på børn, hvor der er viden eller mistanke om vold og/eller seksuelle overgreb.

Handleguiden og beredskabsplanen er godkendt af Byrådet den 25. marts 2019.

Indledning og disponering

Handleguiden består af fire dele, der tilsammen viser, hvad du skal være opmærksom på i arbejdet med børn, der har problemer.

Del 1

Fortæller kort om, hvad der er faglig god etik i arbejdet med børn, som har et særligt behov for støtte. Herudover beskriver vi nogle af de tegn og risikofaktorer, der tyder på, at noget er galt. Endelig vil vi beskrive, hvornår en situation er akut, alvorlig eller bekymrende.

Del 2

Præsenterer Børnelinealen. Børnelinealen er en oversigt, hvor du kan placere dine overvejelser om et barn. Det kan hjælpe dig til at vurdere situationens alvor.

Del 3

Fortæller, hvordan du og din leder skriver en god underretning.

Del 4

Fortæller om lovgivningen vedrørende SSD-samarbejde (samarbejde mellem Socialforvaltning (herunder PPR), skole, sundhedspleje og dagtilbud), tavshedspligt og videregivelse af oplysninger. Afsnittet beskriver reglerne for din pligt til at underrette de sociale myndigheder, når du møder børn, som måske er udsatte for omsorgssvigt, eller af andre årsager har behov for særlig støtte.

Hertil kommer en del 5, som er en beredskabsplan for håndtering om viden eller mistanke om vold og/eller seksuelle overgreb.

Del 5

Fortæller om kommunens beredskabsplan, når der er viden eller mistanke om, at børn og unge er udsat for vold eller seksuelle overgreb.

Handleguiden blev i 2014 udarbejdet af en tværfaglig arbejdsgruppe bestående af pædagogisk konsulent, daginstitutionsleder, SSP-konsulent, leder af Sundhedstjenesten og leder af Familieafsnittet.

SISO (Socialstyrelsen, Videncenter for **S**ociale **I**ndsatser ved vold og **S**eksuelle **O**vergreb mod børn) ydede Børn og Unge Rådgivningen faglig sparring i forhold til beredskabsplanen, dvs. det særlige afsnit, der omhandler viden og/eller mistanke om overgreb mod børn og unge.

Denne version af Handleguide og beredskabsplan er justeret af Børn og Unge Rådgivningen og godkendt i Byrådet.

Herefter er den offentliggjort på Solrød Kommunes hjemmeside.

I henhold til Serviceloven § 19, stk. 4, skal Handleguiden og beredskabsplanen senest revideres om 4 år, dvs. i marts 2023.

Del 1: Det første skridt – bekymringen

Når du som fagperson bliver opmærksom på, at et barn er udsat for omsorgssvigt eller af andre årsager giver grund til bekymring eller ikke trives, er det vigtigt, at du stoler på din fornemmelse og intuition.

Denne handleguide med beredskabsplan er et redskab, som alle børne- og ungemedarbejdere i Solrød Kommune skal anvende. Det vil sige personale, der er ansat i kommunens:

- Dagpleje
- Vuggestuer
- Børnehaver
- Private dagtilbud
- Skoler
- SFOer
- Klubber
- Ungdomsskolen
- Øvrige kommunale tilbud, der retter sig mod børn og unge

Du skal bruge handleguiden, hvis du som fagperson bliver bekymret for et barn eller en ung. Handleguiden giver retningslinjer for, hvornår og hvordan der skal gribes ind, og for hvordan du som medarbejder vurderer, om barnet eller den unge ikke trives eller bliver udsat for omsorgssvigt. Det gælder om at handle på en hensigtsmæssig måde i den konkrete kontekst. I handleguiden indgår desuden kommunens beredskabsplan, der beskriver, hvordan kommunen behandler sager om vold og seksuelle overgreb med børn og unge.

Hvad er dit ansvar?

Medarbejdere i Solrød Kommune, der til dagligt arbejder med børn og unge, har et særligt ansvar. Enhver medarbejder er ansvarlig for at reagere på sin egen bekymring.

Derfor er det vigtigt, at alle fagpersoner, der arbejder med børn og unge, har kendskab til denne handleguide, der giver retningslinjer for hvornår og hvordan, kommunen skal gribe ind på en hensigtsmæssig måde.

Du har pligt til at handle, hvis du som fagperson oplever børn og unge, der på den ene eller anden måde udviser en bekymrende adfærd. Det er afgørende, at hjælpen sker i et samarbejde med forældrene.

Når der er tale om seksuelt misbrug eller om vold og mishandling, skal du være opmærksom på, at det er nogle helt andre regler, der gør sig gældende: Se del 4 og del 5.

Stol på din fornemmelse

I dit daglige arbejde med børn og unge bruger du din faglige viden og indsigt om børn på forskellige udviklingstrin.

Du har desuden et godt kendskab til barnet via de daglige fælles rutiner og det løbende samarbejde med forældrene.

Første fornemmelse kan være, at du er blevet opmærksom på, at et barn muligvis ikke trives eller ikke udvikler sig hensigtsmæssigt.

Næste skridt er at følge din bekymring op med mere systematiske iagttagelser.

Systematik er det modsatte af tilfældighed, og systematiske iagttagelser resulterer muligvis i vished eller forstærkede indtryk af problemet.

I vurderingen af dine iagttagelser skal du både inddrage din faglige viden om børn og familier, men du bør også inddrage dine egne normer i dine overvejelser.

Vores faglige viden er langt hen ad vejen "fælles", men vores egne normer kan være forskellige, og de kan have en betydning for, hvad vi synes, er det rigtige og det gode at gøre.

Tal med din leder

Det er vigtigt, at du i samarbejde med din leder handler på en hensigtsmæssig måde, hvis:

- Barnet ikke reagerer eller udvikler sig alderssvarende.
- Barnet ikke er som det plejer at være.
- Forældrene håndterer barnet på en ikke hensigtsmæssig måde.
- Samspillet barn/forældre foruroliger dig.

Loven siger, at de sociale myndigheder, dvs. Børn og Unge Rådgivningen, Familieafsnittet i Solrød Kommune skal underrettes, hvis du får kendskab til eller har grund til at antage, at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte eller har været udsat for overgreb. Du kan se kontaktadresser i bilag 5.

Som børne- og ungemedarbejder skal du i samarbejde med din leder kunne vurdere, hvornår I kan give støtte til barnet eller den unge, og hvornår der er behov for en underretning til Børn og Unge Rådgivningen. Du kan læse mere om underretning i del 3 og del 4.

Etik

Etik i arbejdet med børn, unge og familier handler om at kunne vurdere, hvad man bør gøre. Hvad vil være "det gode" og "det rigtige"?

Man kan sige, at der gælder en slags principper for god etik i arbejdet med børn. Principperne handler om:

- At barnet skal være i fokus.
- At forældrene som udgangspunkt inddrages fra starten i respekt for, at barn og forældre hører sammen. Uanset vilkårene, så er familien et vigtigt holdepunkt. Vær dog samtidig opmærksom på, at forældrene ikke inddrages, hvis der er bekymring, viden eller mistanke om vold eller seksuelle overgreb, hvor det er sandsynligt, at overgrebene er udøvet af forældrene.
- At være opmærksom på åben og ærlig information. Forældrene til barnet udgør et uundværligt led og skal inddrages i det samarbejde, der skal foregå, når en vanskelig situation skal løses.
- At håndtere fortrolige oplysninger korrekt.
- At huske at barnet også har ressourcer og styrkesider, der kan udvikles – ikke kun problemer.

Del 2: Inddeling af børn med særlige behov

Vi ved fra forskning (bl.a. SFI – Det Nationale Forskningscenter for velfærd 2007) at social udsathed opstår, når risikofaktorer i bestemte kombinationer optræder igennem længere tid. Der er en række fokuspunkter, som er værd at være opmærksom på:

- Risikofaktorer forøger sandsynligheden for fejludvikling, men der kan ikke automatisk sættes lighedstegn mellem risikofaktorer og fejludvikling.
- De fleste, som udsættes for risikofaktorer, bliver ikke fejludviklede. Som regel forøges risikoen for fejludvikling først, når der forekommer 2-3 risikofaktorer.
- Nogle risikofaktorer har større betydning end andre.
- Fødselsskader er en tung risikofaktor.
- Social isolation er også en væsentlig risikofaktor.
- Hyppige negative hændelser udgør en risikofaktor, hvilket den store engangshændelse ikke nødvendigvis gør.
- Det er af afgørende betydning, hvordan begivenheder håndteres i nærmiljøet.
- Risikofaktorerne farlighed bestemmes bl.a. af den enkeltes reaktion, dvs. om barnet er åbent og søger hjælp, eller om det reagerer ved at blive indesluttet eller opfarende og vredt.
- Antallet af belastningsfaktorer og længden af den tid, barnet er udsat for flere belastningsfaktorer, har betydning. Det vil sige, at barnets udsathed betinges af risikofaktorerne varighed og omfang.

De nævnte punkter udgør væsentlig baggrundsinformation, når du skal identificere socialt udsatte børn.

Børn reagerer forskelligt: Nogle bliver svært belastede af de risikofaktorer, de udsættes for; andre belastes næsten ikke.

Du observerer måske, at et barn ikke reagerer eller ikke udvikler sig alderssvarende. Du bliver måske opmærksom på nogle tegn eller signaler, der giver dig anledning til bekymring for, om noget er galt.

Børn og unges robusthed og reaktioner over for belastninger er forskellige.

Det er også vigtigt at huske, at selv om børn generelt har samme reaktionsmønstre, kan årsagerne til reaktionerne være forskellige.

Tegn der kræver handling

Oversigten nedenfor viser nogle af de tegn, der er vigtige at være opmærksomme på. Listen er ikke fyldestgørende, men består af eksempler, der kan skærpe din faglige opmærksomhed.

Det er vigtigt at understrege, at du i første omgang skal rette din opmærksomhed mod de tegn, som barnet udviser. Først derefter kan du blive klar over, hvilke eventuelle belastningsfaktorer, som findes i barnets liv.

Tegn ved samspil med andre

- Bliver påvirket/tiltrukket af uro fra omgivelserne.
- Antisocial adfærd – aggressiv, destruktiv, impulsstyret, raserianfald og manglende kontrol af vrede.
- Seksualiseret adfærd.
- Ændring i adfærd, som ikke kan henføres til almindelig udvikling.
- Isolation – trækker sig fra fællesskabet eller bliver holdt ude af andre.
- Ukritisk kontaktsøgende – barnet klæber til voksne.
- Uformåenhed – kan ikke følge/være med. Meget fravær fra skolen.

Tegn ved vækst og påklædning (forsømmelse)

- Ikke alderssvarende vækst – påfaldende udvikling i vægt, højde, uden at der er en organisk årsag.
- Ofte uhensigtsmæssig påklædning i forhold til årstiden.
- Forsømt hygiejne – uvasket, snavset, usoigneret eller uplejet.
- Forsømt kost – ekstrem sult. Virker evt. stærkt over/eller undervægtig.

Tegn ved barnets psykiske tilstand

- Usædvanligt frygtsom, angst, forskræmt, forstenet.
- Virker indelukket, depressiv, ulykkelig.
- Usædvanligt nedtrykt, apatisk, bedrøvet, mangler interesse og nysgerrighed over for omgivelserne.
- Klager over fysiske smerter (hoved- og/eller mavesmerter).
- Barnet har misbrugs- eller alkoholvaner, som kan mærkes i hverdagen.
- Kriminalitet/rapserier.

Tegn hos forældrene

- Misbrug – møder gentagne gange påvirket op i institutionen.
- Ekstrem selvoptagethed – fokus på sig selv frem for på barnet.
- Fysisk belastning, vold i familien.
- Psykisk belastning, sygdom og/eller arbejdsløshed.

Tegn hos 0-2 årige

- Anspændthed eller passivitet, tilbagetrukkethed.
- Vanskelighed ved at regulere søvn, mad, opmærksomhed og stimulation.
- Udforskning af omverdenen uden at søge støtte og anerkendelse fra voksne.
- Klynk i særlig grad og udtryk for utryghed.

Børnelinealen

Børnelinealen (se næste side) er et internt redskab, der skal hjælpe dig med at få overblik.

Den viser, hvad du skal lægge vægt på i vurderingen af et barns vanskeligheder. Ved hjælp af Børnelinealen kan du (i samarbejde med andre professionelle) give et klart og fagligt skøn af en vanskelig situation. Det er vigtigt at huske, at barnets vanskeligheder på forskellige tidspunkter i livet kan få forskellige placeringer på Børnelinealen. Det skyldes, at du med din placering tegner et *øjebliksbillede*. Barnet kan på et givent tidspunkt være i en belastende situation (f.eks. pga. skilsmisse eller et dødsfald) og kan derfor reagere med en bekymrende adfærd. Senere vil barnet have overvundet krisen og ikke længere give anledning til bekymring.

Dine overvejelser om barnet kan derfor over tid placere sig forskellige steder på Børnelinealen.

Når dine og evt. lederens iagttagelser og overvejelser placeres på Børnelinealen, skal du/I vurdere, om der er grundlag for at inddrage Familieafsnittet som myndighed.

I nogle tilfælde kan psykolog, tale/hørepedagog, støttepædagog eller sundhedsplejerske være mere oplagte samarbejdspartnere.

Det er vigtigt at huske, at Børnelinealen er et internt redskab, der kan hjælpe professionelle til at foretage det bedste skøn.

Almindelige børn og unge Barnet udvikler sig almindeligt både socialt, følelsesmæssigt, fysisk og intellektuelt - med de almindelige udsving i trivselen, der naturligt følger med. Forældreomsorgen er god. Forældrene søger rådgivning, hvis barnet i en periode ikke trives. Forældrene søger måske bistand hos læge, sundhedsplejerske, i daginstitutionen, skolen m.v.	Risiko børn og unge Barnet er udsat for lette (men konstante) belastninger og viser tegn på, at noget er galt. <i>eller:</i> Barnet er udsat for en større, men forbigående, belastning og viser tegn på, at noget er galt. Barnet kan fx være påvirket psykisk og/eller socialt af en bestemt hændelse. Forældrene gør på opfordring brug af råd og vejledning fra lærer, pædagog, sundhedsplejerske og psykolog m.fl.

TIDSPERSPEKTIV
Kort

Problemerne løses i det daglige rum

Sårbare børn og unge	Truede børn og unge	Børn og unge med svære problemer
Barnet viser tydelige tegn på, at noget er galt fx ved handicaps, spiseforstyrrelse m.v. Barnet udviser signaler i form af psykiske reaktioner, adfærdsmæssige reaktioner. <i>og/eller</i> Forældrenes omsorg er god (fx i relation til børn med handicap) <i>eller</i> Forældrenes omsorg er konstant eller midlertidigt reduceret (fordi de eksempelvis er psykisk syge, misbrugere, udviklingshæmmede, eller udsat for aktuelle kriser som for eksempel sygdom, dødsfald, arbejdsløshed).	(Børn med væsentligt behov for særlig støtte) Barnet er udsat for langvarig, tung belastning og viser meget tydelige tegn på, at noget er galt. Barnet fungerer meget dårligt og udvikler sig permanent i en dårlig retning. Barnet har vanskeligt ved at knytte sig til eller skabe relationer til andre børn eller voksne. Personlighedsmæssig begyndende fejludvikling. <i>og/eller</i> Forældreomsorgen er reduceret i så høj grad, at belastningerne i familien ikke magtes (der er eksempelvis vold mellem forældrene eller et permanent forhøjet konfliktniveau i familien) Barnets tegn på at noget er galt, tager derfor til i styrke. Alle lokale tilbud er afprøvet, uden det har haft den ønskede virkning.	(Børn med åbenbar risiko for varig skade) Barnet sender dagligt signaler om forsinket udvikling som følge af omsorgssvigt. Barnet mistrives alvorligt: • Har psykiske lidelser • Har kontaktsvaghed • Har evt. et misbrug • Laver kriminalitet Barnet har varige skader i personligheden. <i>og/eller</i> Forældreomsorgen mangler helt. Forældrene er stærkt belastede i form af personlige, psykiske, sociale, økonomiske og/-eller netværksmæssige faktorer. Alle lokale tilbud er afprøvet, uden det har haft den ønskede virkning.

UNDERRETNINGSPLIGT

TIDSPERSPEKTIV Længerevarende	TIDSPERSPEKTIV Langvarigt	TIDSPERSPEKTIV Meget langt
Problemerne kræver bistand fra andre		Problemerne løses særlige steder

Del 3: Underretningspligt

Underretningspligten indtræder, når der er grund til at antage, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte. I vil formentlig have prøvet at yde rådgivning og vejledning til forældrene. I har måske også iværksat særlige pædagogiske og/eller undervisningsmæssige indsatser uden, at det har haft den ønskede effekt. Skolen har ligeledes pligt til at foretage en underretning, når der er tale om ulovligt skolefravær.

Det forventes, at I fra institutionen eller skolen fremsender underretningen skriftligt til Børn og Unge Rådgivningen.

I *akutte tilfælde* skal du underrette mundtligt, se nedenfor.

Hvad skal med i en underretning?

Underretning bør indeholde en beskrivelse af de konkrete observationer og oplevelser, som giver anledning til underretningen – herunder også hvad I i institutionen eller skolen har gjort i tiden før, at I vurderer, at det er nødvendigt med en underretning.

Det skal fremgå af underretningen:

- Hvilken skole/institution, der underretter
- Hvem der underrettes om (fornavn, efternavn og cpr-nummer på barnet)
- Hvem der underretter

Vi anbefaler desuden, at du som underretter har konfereret med din leder og at lederen også underskriver underretningen.

Det er vigtigt at skelne mellem, hvad du ved, og hvad du formoder.

Det, du ved, er dét, du har iagttaget. Iagttagelserne skal være så detaljerede som muligt – få også gerne flere

personer til at bekræfte iagttagelserne. Kom gerne med eksempler.

Underretningen skal ikke indeholde jeres egne vurderinger eller forslag til, hvad der kan gøres ved problemet.

Forældrene skal inddrages

Det er vigtigt, at forældrene inddrages i processen. Det skal ske før (eller senest samtidig med), at du foretager underretningen. Du og din leder skal holde et møde med forældrene, hvor I fortæller om jeres alvorlige bekymring for deres barns situation. Vi anbefaler, at du og din leder viser underretningen til forældrene, og at I sammen gennemgår den med forældrene.

Ved bekymring, mistanke eller viden om overgreb begået af forældrene, skal forældrene **ikke** inddrages. Se nærmere herom i del 5 om beredskabsplanen.

Mødet med forældrene

I mødet med forældrene er det lederen, der har ansvaret for at formidle de svære ting til forældrene. På den måde kan du opretholde en god kontakt til forældrene i fremtiden.

I bør indlede mødet med, at lederen fortæller om formålet med mødet, og hvor lang tid, der er til rådighed.

Lederen fortæller derefter forældrene om bekymringerne for barnet. Her er det vigtigt, at lederen helt konkret forholder sig til problemerne, iagttagelserne og bekymringerne. Det er vigtigt, at I ikke begynder at fortolke, hvad I tror, adfærden er udtryk for, men holder jer til, hvad I har set og oplevet.

I skal altid udlevere underretningen til forældrene. Til samtalen drøfter I den med forældrene. Det er godt med

beskrivelser af konkrete eksempler over for forældrene. Forældrenes eventuelle bemærkninger og kommentarer bør skrives ned. De kan vedlægges og bruges til underretning til Familieafsnittet. Efter mødet sender du og lederen underretningen.

En underretning

Underretninger opdeles i to kategorier: Akutte underretninger og andre underretninger.

Akutte underretninger skal ske, når barnets sikkerhed er i fare og sker på baggrund af grov fysisk vold og mishandling, vold i familien, seksuelle overgreb eller mistanke herom.

Ved akutte underretninger, skal forældrene ikke informeres. Og I skal altid have kontakt til en familierådgiver eller leder i Børn og Unge Rådgivningen for at aftale den videre proces.¹

En akut underretning sker mundtlig med en efterfølgende skriftlig underretning.

Andre underretninger sker på baggrund af mistrivsel og ikke alderssvarende udvikling, fejludvikling, fysisk og/eller psykisk forsømmelse, bekymrende adfærd og/eller ulovligt skolefravær.

Familieafsnittet henstiller til, at underretninger, der ikke er akutte, så vidt muligt fremsendes skriftligt på mail på hverdagene mandag til torsdag af hensyn til myndighedshåndteringen (24 timers reglen).

Er du i tvivl om underretningens akuthed kan du ringe til Børn og Unge Rådgivningen og få råd og vejledning.

---

¹ Ved mistanke om vold eller seksuelle overgreb - Se del 5 - "Beredskabsplan"

Del 4: Barnets reform

Barnets reform trådte i kraft den 1. januar 2011. Den er en videreudvikling af anbringelsesreformen fra 2006. Med de to reformer, er der lagt op til at kommunerne i endnu højere grad skal sikre tidlig indsats, sammenhæng og kontinuitet i børne- og ungeindsatsen.

SSD-samarbejdet

SSD-samarbejdet er et tværfagligt samarbejde mellem Socialforvaltningen, Skole, Sundhedspleje og Dagtilbud. Samarbejdet er tydeliggjort i Barnets reform, hvor der er særlige muligheder for udveksling af oplysninger omkring familien / barnet.

Før du sammen med din leder eventuelt skrider til at skrive en underretning til Familieafsnittet, har du mulighed for at dele din bekymring for barnet og afklare, hvorvidt andre samarbejdspartnere er lige så bekymrede.

Servicelovens § 49 a giver mulighed for at udveksle oplysninger i det tværfaglige SSD-samarbejde om rent private forhold vedrørende et barns eller en ungs personlige eller familiemæssige forhold. Oplysningerne kan udveksles uden samtykke fra forældrene, når udvekslingen af oplysninger er nødvendig som led i det tidlige eller forebyggende samarbejde om udsatte børn og unge.

Bestemmelsen omfatter de myndigheder og fagpersoner, der indgår i det tværfaglige SSD-samarbejde, det vil sige Socialforvaltning (i Solrød Familieafsnittet), Skole, Sundhedspleje og Dagtilbud. I Solrød omfatter det tværfaglige samarbejde også inddragelse af PPR.

Derimod er fx klubtilbud, spejderklubber og sportsforeninger ikke omfattet af SSD-samarbejdet. Det samme gælder privatpraktiserende læger.

Alle fagpersoner har mulighed for at indkalde til SSD-samarbejde.

Der kan udveksles oplysninger i det tværfaglige SSD-samarbejde om *rent private forhold* vedrørende et barns eller en ungs personlige eller familiemæssige forhold.

Servicelovens § 49 a giver dig *mulighed* for at udveksle fortrolige oplysninger i det tværfaglige SSD-samarbejde uden samtykke. Du er dog *ikke forpligtet* til at benytte dig af denne mulighed – hverken som myndighed eller som fagperson.

Det betyder, at du kan vælge *ikke* at videregive fortrolige oplysninger i det tværfaglige SSD-samarbejde, selvom du har ret til det. Eksempelvis kan en sundhedsplejerske i en konkret situation vælge ikke at benytte muligheden for uden samtykke at videregive fortrolige oplysninger om en bestemt familie. Det kan hun gøre af hensyn til det fremtidige samarbejde med familien og ud fra ønsket om at bevare et eksisterende tillidsforhold mellem familien og sundhedsplejersken. Det er dog vigtigt, at barnets tarv tages med i overvejelserne og, at sundhedsplejersken tager med i betragtning, hvordan barnets udvikling og trivsel sikres bedst muligt.

Du skal i alle situationer være opmærksom på, at *din skærpede underretningspligt som fagperson altid gælder*.

Selvom du vurderer, at forældrenes adfærd er årsag til, at barnet eller den unge har problemer, vil det være væsentligt at inddrage forældrene i den indsats, der skal hjælpe barnet eller den unge.

Det er derfor vigtigt, at du så vidt muligt inddrager forældrene i afklaringen og løsningen af et eventuelt problem. Du skal således som udgangspunkt altid

kontakte forældrene, hvis du vurderer, at et barn eller en ung ikke trives.

Dette skal du gøre af hensyn til barnets eller den unges trivsel og for at underbygge tillidsforholdet til og dit fremtidige samarbejde med den berørte familie. Forældrene skal derfor også så vidt muligt inddrages i overvejelserne om, at problemet tages op i en tværfaglig gruppe.

Af hensyn til det fremtidige samarbejde med familien er det altid en god ide at indhente et samtykke fra forældre og unge over 15 år. Et samtykke sikrer, at forældrene og evt. den unge ved og er indforstået med, hvilke oplysninger, der skal drøftes på mødet, og hvad formålet med mødet er. Samtidig sikrer samtykket, at fagpersonerne på mødet får de bedst mulige betingelser for at drøfte problemerne.

Hvis du ikke kan opnå samtykke fra forældre og evt. den unge giver servicelovens § 49 a dig mulighed for at du som fagperson kan udveksle oplysninger med andre fagperson om et konkret barn eller en ung.

Bestemmelsen i servicelovens § 49 a giver kun mulighed for, at du kan drøfte en konkret bekymring eller problemstilling vedrørende et barn eller en ung uden samtykke fra forældrene *én gang* ved et møde. I særlige tilfælde kan der dog afholdes *et opfølgende møde*. Et opfølgende møde kan fx være aktuelt, hvis en problemstilling er sat som sidste punkt på dagsordenen, og fagpersonerne ikke når at blive færdige med drøftelsen. Et opfølgende møde kan desuden være aktuelt i tilfælde, hvor den første tværfaglige drøftelse viser, at der er behov for at inddrage yderligere fagpersoner fra SSD-samarbejdet.

Tavshedspligt

Alle, der arbejder inden for offentlig forvaltning, har tavshedspligt. Det står i Forvaltningsloven § 27. Hvad enten

du er ansat på en skole, i en institution eller i en forvaltning, har du som udgangspunkt tavshedspligt.

Studerende, praktikanter, eksterne konsulenter og bestyrelsesmedlemmer, der kommer i institutionen eller på skolen, har også tavshedspligt.

Tavshedspligten handler om de fortrolige og private oplysninger, som du erfarer gennem dit arbejde. Der er visse undtagelser til reglerne om tavshedspligt. Du har i nogle tilfælde *ret* og i andre situationer faktisk *pligt* til at videregive oplysninger.

Generel underretningspligt

Alle borgere har pligt til at underrette myndighederne, hvis de får kendskab til, at et barn eller en ung under 18 år udsættes for vanrøgt, nedværdigende behandling eller lever under forhold, der truer barnets sundhed eller udvikling.

Skærpet underretningspligt

Alle offentligt ansatte har en skærpet pligt til at underrette, når de gennem deres arbejde får kendskab til et barn eller ung under 18 år, de mener, har behov for særlig støtte.

Hvad sker der med underretningen?

Når Familieafsnittet i Børn og Unge Rådgivningen modtager en underretning, er der pligt til at kvittere for underretningen inden 6 hverdage efter modtagelsen. Det vil som hovedregel fremgå af kvitteringen, hvilken familierådgiver, der er ansvarlig for sagen.

Familieafsnittet skal inden for 24 timer vurdere, hvorvidt underretningen giver anledning til en akut indsats. I weekender og søgnehellidage sker denne vurdering via det indgåede samarbejde med den sociale døgnvagt i Greve.

Familierådgiveren har som myndighedsudøver² ansvaret for det videre forløb, hvilket typisk betyder, at forældrene

---

² Myndighedsudøver: Administrerer og fortolker de love, regler og cirkulærer, der findes inden for området.

Bemærk: Selv om der er foretaget underretning fra f.eks. en skole, vil undervisningsforløbet normalt fortsætte parallelt med håndteringen af underretningen.

og måske barnet/den unge indkaldes til samtale. Det kan tænkes, at du også vil blive bedt om at deltage. Familierådgiveren er ansvarlig for at bevare fokus på barnet/den unge og ikke mindst barnets/den unges kompetencer. Det gælder uanset, om underretningen også handler om forældrenes problemer (som for eksempel alkoholmisbrug).

På baggrund af samtalen med forældrene og evt. barnet/den unge og evt. indhentning af mere viden om barnet/familien vurderer familierådgiveren:

- Om der skal ydes råd og vejledning efter serviceloven § 11.
- Om sagen skal henvises til andre instanser.
- Om sagen skal lukkes.
- Om oplysningerne er alvorlige nok til at indlede en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50.

Familierådgiveren har efter vurdering / samtale med forældrene og evt. barnet / den unge pligt til at orientere den eller de fagpersoner, der har underrettet, hvorvidt underretningen har medført, at der iværksættes en børnefaglig undersøgelse eller foranstaltninger. Familierådgiveren kan orientere fagpersonen / fagpersonerne om, hvad der konkret iværksættes af hjælpeforanstaltninger, hvis det kan have betydning for fagpersonens arbejde med barnet / den unge i det daglige.

En sag bliver ikke nødvendigvis politianmeldt, fordi Børn og Unge Rådgivningen har modtaget en underretning. Som offentlig ansat har du underretningspligt, når blot der foreligger en formodning om, at barnet eller den unge har behov for særlig støtte. Der er derimod ingen retsregler, som forpligter kommunen til at foretage politianmeldelsen på grundlag af en sådan formodning.

Råd og vejledning

Ifølge Lov om Social Service § 11 har kommunen pligt til at sørge for, at forældre med børn og unge eller andre, der sørger for et barn, kan få en gratis familieorienteret rådgivning til løsning af vanskeligheder i familien.

Såvel forældre som børn og unge skal kunne modtage rådgivningen anonymt og som et åbent tilbud, jf. Lov om Social Service § 11.

Den åbne rådgivning i Familieafsnittet varetages som oftest af familiepsykologer og/eller -konsulenter.

Børnefaglig undersøgelse

Hvis der er grund til at tro, at et barn trænger til særlig støtte skal kommunen (ifølge Servicelovens § 50) sørge for, at barnets forhold undersøges grundigt. Sådan en undersøgelse er forudsætningen for, at familierådgiveren kan iværksætte en hjælpeforanstaltning, og udarbejdes i samarbejde med forældrene, og barnet, hvis det er over 15 år.

Familierådgiveren foretager en faglig vurdering af, om barnet har væsentligt behov for særlig støtte eller ej. Den børnefaglige undersøgelse skal afdække ressourcer og problemer hos barnet, hos familien og netværket.

Familierådgiveren skal sikre sig, at den viden, de professionelle har, inddrages i undersøgelsen. Det kan f.eks. være barnets dagtilbud, skole, fritidshjem, klub, PPR eller sundhedstjenesten. Familierådgiveren skal samarbejde med de fagpersoner, der er i daglig kontakt med barnet. Dette sker oftest ved indhentning af skriftlige oplysninger og afholdelse af netværksmøder.

ICS

Solrød Kommunes undersøgelser baserer sig på metoden Integrated Children System (ICS)³. Den sikrer, at alle relevante forhold, som har betydning for barnets udviklingsmuligheder, afdækkes. Metoden er et internationalt anerkendt værktøj til at undersøge barnets situation og velfærd og derudfra foretage en helhedsvurdering.

³ Bilag 5 - ICS-trekanten

Del 5: Beredskabsplan ved viden eller mistanke om vold og/eller seksuelle overgreb

Seksuelle overgreb og vold mod børn og unge er ofte omgærdet af tavshed og hemmeligholdelse og kan foregå gennem længere tid uden at omgivelserne får kendskab til det.

Det er sjældent muligt umiddelbart at få be- eller afkræftet en bekymring eller mistanke, og som fagperson står man derfor ofte med tvivl, usikkerhed, uvished og uden dokumentation for, at overgrebet har fundet sted.

Barnet udviser måske nogle tegn, reaktioner eller kommer med mere eller mindre vage udsagn om overgreb – afhængigt af barnets alder, modenhed og forståelse af overgrebet.

Barnet har brug for, at et andet menneske aktivt og engageret reagerer og tager initiativer i forhold til de udsagn eller tegn, som barnet kommer med eller udviser.

For at kunne observere og reagere på viden eller mistanke om vold eller seksuelle overgreb er det nødvendigt at definere, hvad der forstås ved vold og seksuelle overgreb.

Definition af vold

Vold er en handling eller trussel, der – uanset formålet – er egnet til eller skader en anden persons integritet, eller som skræmmer, smerter eller skader personen.

Volden kan have samme effekt på andre personer, der overværer eller overhører handlingen. Det er derfor nødvendigt også at have fokus på børn, der oplever vold mellem forældre eller i forhold til f.eks. søskende.

Volden kan både være en bevidst handling eller en handling, der sker i affekt. Uanset typen af vold, der begås mod et barn, så er der tale om en adfærd fra forældrene eller andre omsorgsgivere, som er ødelæggende for eller forhindrer udviklingen af et positivt selvbillede hos barnet.

Uanset typen af vold, der begås mod et barn, så er der tale om, at barnet udsættes for en adfærd fra forældre eller andre omsorgsgivere, der er ødelæggende for eller forhindrer udviklingen af et positivt selvbillede hos barnet.

Enhver form for vold bringer barnets udvikling og sundhed i fare.

Vold omfatter også, når børn er vidne til vold f.eks. mod en forælder eller mod søskende.

Definition af seksuelle overgreb

Seksuelle overgreb mod børn er karakteriseret ved⁴:

- Den voksne udnytter barnets tillid.
- Det seksuelle overgreb krænker barnets integritet.
- Det er en handling, som barnet ikke kan forstå eller misforstår, og som barnet ikke er modent til at give samtykke til.
- Det seksuelle overgreb er udtryk for den voksnes behov og på den voksnes betingelser, eller et udtryk for børn „og unge, der udsætter andre børn og unge for seksuelt grænseoverskridende adfærd.
- Det er en handling, som overskrider samfundets lovgivning og den almindelige moral.

---

⁴ Kilde: Kempe, Socialstyrelsen.

Børns tegn og reaktioner

Børns tegn og reaktioner på overgreb er komplekse og flertydige. Der kan indgå både somatiske, psykologiske og sociale aspekter i barnets bekymrende adfærd eller trivsel.

Det er hverken muligt eller hensigtsmæssigt at udarbejde en facitliste, der kan rumme alle tegn og reaktioner. Nedenstående skal derfor læses som opmærksomhedspunkter.

Tegn på vold

- Uforklarlige blå mærker eller brandsår
- Kropsmærker efter afstraffelse - bid, rivemærker eller røde plamager
- Påfaldende aggressiv adfærd
- Vanskelighed med impulsstyring
- Søvnløshed – mareridt
- Selvdestruktiv adfærd
- Vedholdende tavshed og hemmelighed - trusler om repressalier og konsekvenser tvinger barnet til tavshed og isolation

Tegn på seksuelle overgreb

- Påfaldende seksuel adfærd, f.eks. i lege
- Umotiveret gråd – angstreaktioner
- Søvnløshed – mareridt
- Fysiske symptomer (f.eks. unaturlig rødmen, mærker eller underlivssmerter)
- Selvdestruktiv adfærd
- Hjælpeløshed, passivitet, manglende selvværdsfølelse
- Vedholdende tavshed og hemmelighed - trusler om repressalier og konsekvenser tvinger barnet til tavshed og isolation

Alle underretninger om viden eller mistanke om vold eller seksuelle overgreb skal følges af en direkte kontakt fra institutions- eller skoleleder til leder i BUR: Enten leder af Familieafsnittet eller leder af BUR.

Ved disse alvorlige underretninger vil familierådgiveren i samarbejde med sin ledelse tilrettelægge forløbet i hver enkelt sag.

Typisk vil sagen blive forelagt Ansvarsgruppen⁵ i Børn og Unge Rådgivningen, der vurderer, hvorvidt der skal ske politianmeldelse, og om barnet skal undersøges af en læge. I forhold til politianmeldelse er det i praksis således, at en lederrepræsentant tager kontakt til politiet for i anonymiseret form at få afklaret, hvorvidt der skal indgives politianmeldelse eller ikke.

Kommunen har dog ikke altid pligt til at foretage anmeldelse umiddelbart, da det i visse tilfælde kan være rimeligt, at kommunen selv orienterer sig i sagen, hvis dette kan ske uden skade for en efterfølgende politimæssig efterforskning.

Samtale med barnet

Ved underretning om overgreb skal der finde samtale sted med barnet.

Formålet med samtalen er hurtigt at få kvalificeret, om der skal iværksættes en indsats med det samme – herunder vurdere om barnets sikkerhed er i fare. Familierådgiveren skal forud for samtalen vurdere, hvornår det er hensigtsmæssigt at afholde samtalen. Samtalen kan f.eks. foregå på barnets skole eller i daginstitution og planlægges i forhold til evt. efterforskning hos politiet. Samtalen kan derfor udsættes, hvis der f.eks. skal foregå en videoafhøring af barnet.

Samtalen skal afholdes uden samtykke fra forældre og uden deres tilstedeværelse, når der er mistanke til forældrene.

Du skal være opmærksom på, at du som underretter kan blive indkaldt som vidne i en eventuel politisag, hvis barnet har fortalt dig om fysiske, psykiske eller seksuelle overgreb. Du kan derfor ikke deltage som bisidder for barnet ved en børnesamtale, som en myndighedsrådgiver er forpligtet til at gennemføre med barnet.

⁵ Bilag 4

Børnehuset Sjælland

Når der er mistanke eller viden om overgreb (seksuelle og/eller vold) har kommunen som led i en børnefaglig undersøgelse pligt til at rette henvendelse til Børnehuset Sjælland (beliggende i Næstved). I Børnehuset håndteres sager, hvor overgrebet er af en sådan karakter, at der er behov for et samarbejde mellem kommune, politi og sundhedsvæsen.

Det er Børnehusets opgave at koordinere samarbejdet mellem de involverede instanser, herunder at planlægge og afholde sagsråd, hvor fagpersoner, der er i kontakt med barnet/familien, har mulighed for at koordinere indsatsen.

Indsatsen i Børnehuset består af en udredning, der kan omfatte videoafhøring af barnet, lægelige undersøgelser, psykologsamtaler og familierådgiverens undersøgelse af familien.

Koordinering, planlægning og handleplan udføres i et samarbejde med Børnehuset og Solrød Kommune. Børnehuset udarbejder en skriftlig rapport. Børnehuset tilbyder ikke egentlig behandling, men kan tilbyde krisebehandling til barnet/den unge og familier i forbindelse med sagens undersøgelse. De sociale myndigheder, andre kommunale myndigheder, Børnehuset, sundhedsvæsen, politi og anklagemyndigheden har mulighed for at udveksle oplysninger vedr. barnets og/eller familiens forhold.

Det er alene familierådgiveren i Familieafsnittet, der som myndighedsperson kan rette henvendelse til Børnehuset.

Samarbejde med Statsforvaltningen

I konfliktfyldte skilsmisssager, hvor forældrenes konfliktniveau overskygger fokus på barnet – herunder beskyldninger om vold eller overgreb mod barnet, er der etableret et samarbejde med Statsforvaltningen Sjælland for at sikre en målrettet indsats over for barnet og forældrene.

Formålet med samarbejdet er at sikre, at der hurtigere kan træffes en afgørelse for at begrænse konflikterne

mellem forældrene og dermed begrænse belastningen for barnet.

Samarbejde med politiet

Efter straffeloven er der ikke pligt til at anmelde en forbrydelse, der er begået, men der er pligt til at gøre alt, hvad der står i éns magt for at afværge en alvorlig forbrydelse – herunder afværge, at en forbrydelse gentager sig.

Afværgepligten gør sig også gældende for offentlige myndigheder. Afværgepligten anses for opfyldt ved, at der er sket underretning til de sociale myndigheder – i Solrød Kommune til Børn og Unge Rådgivningen. Undtaget er dog tilfælde af yderst grov vold eller konkrete trusler herom – her skal der ske en politianmeldelse samtidig med underretningen.

Der er indgået aftale med Midt- og Vestsjællands Politi om, at det altid vil være Børn og Unge Rådgivningen, der vurderer og foretager anmeldelse.

Pressehåndtering

I sager, hvor der er mistanke om overgreb, kan der være stor bevågenhed fra pressens side.

Med henvisning til tavshedspligt og af hensyn til barnet, familien, evt. mistænkte og sagens opklaring har ingen medarbejdere uden forudgående aftale med direktør/ledelsessekretariatet ret til at udtale sig til pressen.

Der henvises i stedet til direktøren for området og ledelsessekretariatet. Det er vigtigt, at direktøren for området meget tidligt i forløbet er orienteret, og at der bliver lagt en individuel plan for, hvorledes henvendelser fra pressen håndteres.

Hvis en ansat er formodet krænker

Når en ansat i kommunen er formodet krænker, er der flere forhold, der komplicerer sagen. Skole/institution, skolebestyrelse/institutionsbestyrelse, Børn og Unge Rådgivningen, Personaleafdelingen, Direktionen og Byrådet har en række forskellige hensyn, der skal

varetages. Det skal ske betryggende, hurtigt og i samarbejde med politiet.

Når en ansat er mistænkt for seksuelle overgreb/krænkelser med børn skal følgende medtænkes:

Hensynet til barnet

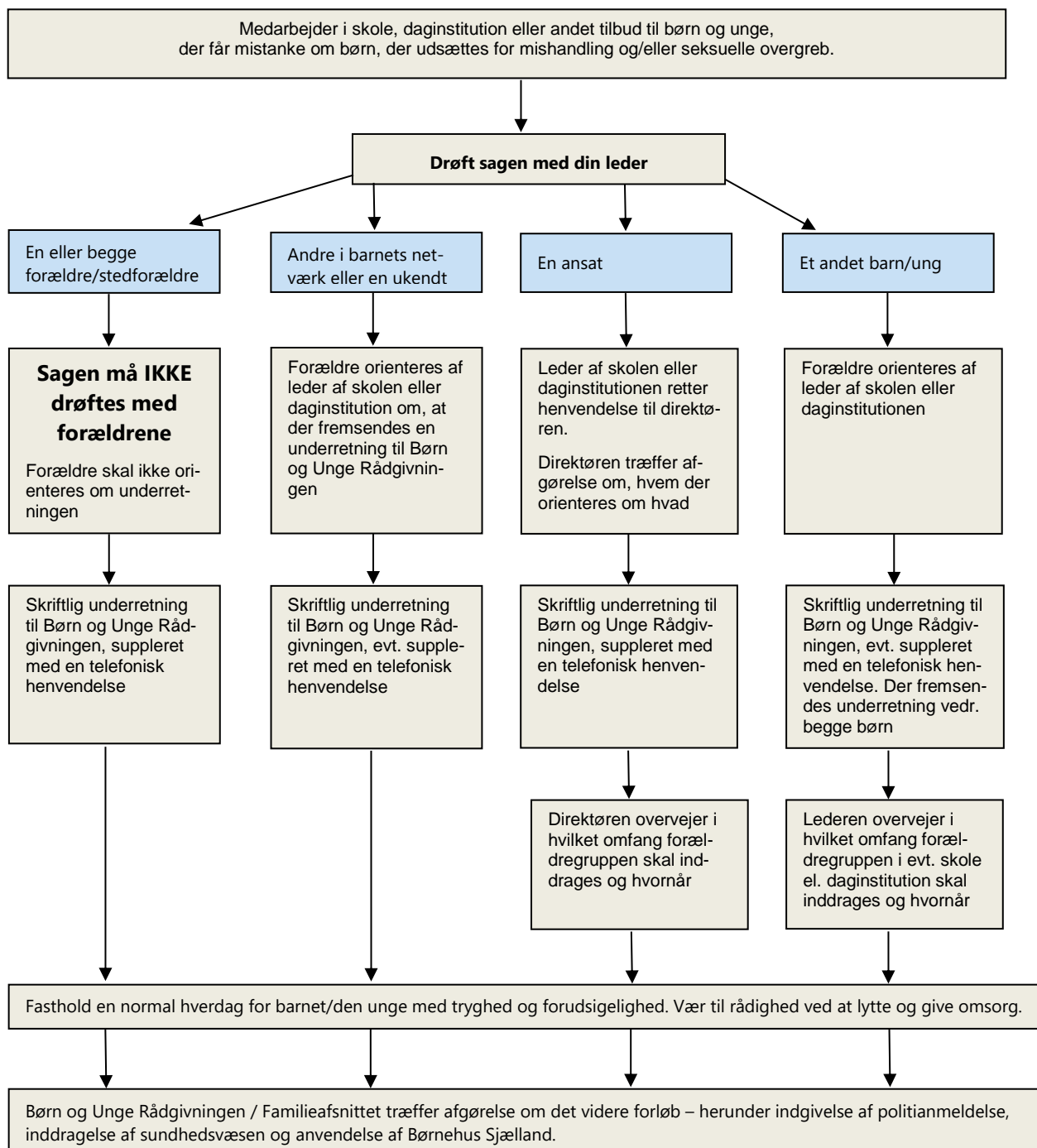
Hensynet til barnet iagttages ved, at de ledere, der er ansvarlige for sagens behandling samles og aftaler proces, herunder aftaler:

- Inddragelse af Børn og Unge Rådgivningen
- Underhåndskontakt med politiet
- Orientering af det krænkede barns forældre
- Orientering af den mistænkte
- Stillingtagen til umiddelbare personalemæssige konsekvenser (tjenestefritagelse mens sagen undersøges, suspension, eller overflytning til andet arbejde)
- Orientering til forældregruppen
- Evt. orientering til børnegruppen

Hensynet til medarbejderen

Hensynet til medarbejderen iagttages ved et skærpet lederansvar i et tæt samarbejde med Personaleafdelingen - herunder opmærksomhed på, at en mistænkt har rettigheder, og er uskyldig, indtil domfældelse eller henlæggelse af sagen siger noget andet. Den mistænkte skal have mulighed for krisehjælp.

Bilag 1: Handleveje ved mistanke om seksuelt misbrug eller vold mod børn

Kontakter ved mistanke om seksuelt misbrug eller vold mod børn

Børn og Unge Rådgivningen:

Tlf.nr. 56 18 28 60

Leder af Familieafsnittet:

Lone Vandborg:

Tlf. 56 18 28 62 eller 28 79 30 09

Leder af Børn og Unge Rådgivningen:

Poul Edvard Larsen

Tlf. 56 18 28 61 eller 22 77 53 97

Den sociale Døgnvagt i Greve *)

Kontaktes via politiet uden for Børn og Unge

Rådgivningens åbningstid.

Midt- og Vestsjællands Politi i Roskilde: 46 35 14 48

*) Greve Kommune varetager den sociale døgnvagt for Solrød Kommune

Bilag 2: Punkter, der skal med i underretningen

- Barnets navn, personnummer, adresse og telefonnummer.
- Navn på mor/far/værge, evt. personnummer og adresse.
- Hvor længe problemet har eksisteret – og hvor længe institutionen/skolen har kendt barnet.
- Beskrivelse af barnets ressourcer, problemer og vanskeligheder.
- Hvad institutionen/skolen/du/andre har gjort for at hjælpe.
- Samarbejdet med forældrene – hvordan har de reageret på din bekymring?
- Dato for underretning.
- Navn på institutionen/skolen - brug meget gerne jeres officielle brevhoved.
- Dit navn, stilling og underskrift samt så vidt muligt leders underskrift.

Bilag 3: Håndtering af underretninger i Familieafsnittet

Familieafsnittet har indført flg. procedure til håndtering af underretninger:

- Underretninger kan indgives skriftligt ved brev, via mail: underretninger@solrod.dk, kommunens hjemmeside eller mundtligt ved telefonisk eller personlig henvendelse
- Alle underretninger modtages og registreres i Familieafsnittet af den vagthavende rådgiver i børn- og ungeteamet.
- Vagthavende rådgiver eller den sagsansvarlige rådgiver fremsender kvitteringskrivelse til underretteren senest 6 hverdage efter modtagelsen, jf. Servicelovens § 155 b stk. 1.
- Den vagthavende rådgiver foretager vurdering af behovet for evt. akut handling eller graden af videre handling jf. Lov om Social Service § 155 stk. 2. Det vurderes om barnets eller den unges sundhed eller udvikling er i fare, og om der derfor er behov for at iværksætte akutte foranstaltninger.
Vurderingen noteres i DUBU
I tvivlstilfælde inddrages leder af Familieafsnittet.
- Ved modtagelse af underretning om et barn eller en ung, hvor der allerede er iværksat foranstaltninger, foretages genvurdering af sagen. Genvurderingen involverer en eller flere personer, der ikke tidligere har deltaget i behandling af sagen, jf. Servicelovens § 155 a.
Såfremt det vurderes, at der ikke er behov for en akut indsats, finder genvurderingen sted på de ugentlige møder i henholdsvis børn- og ungeteamet og specialrådgivningsteamet.
- Kopi af underretninger sendes til leder af Familieafsnittet. Dette for at sikre, at lederen er vidende om de underretninger, der modtages.
- Den sagsansvarlige rådgiver sikrer, at forældre indkaldes til samtale senest 10 hverdage efter modtagelse af underretningen, jf. Byrådets beslutning om svarfrister. Kopi af underretning vedlægges indkaldelsen.
- Efter samtalen med forældre og evt. barnet/den unge, skal rådgiver orienterer underretter om, hvorvidt der iværksættes en undersøgelse eller foranstaltninger. Dette er gældende, såfremt underretningen er foretaget af offentligt ansatte, jf. Servicelovens § 153.
Rådgiver kan ligeledes orientere om, hvilken form for foranstaltning, der iværksættes og evt. varighed, såfremt det har væsentlig betydning for den støtte, som underretteren i forvejen yder barnet.

Særligt:***Ved henvendelser uden for Børn og Unge Rådgivningens normale åbningstid***

Den sociale Døgnvagt i Solrød Kommune varetages af Greve Kommunes Sociale døgnvagt uden for Børn og Unge Rådgivningens normale åbningstid.

For at sikre, at en underretning vurderes inden for 24 timer, henvises underrettere på henholdsvis hjemmeside, telefonsvarer og mail-autosvar til at rette henvendelse til Den sociale Døgnvagt i Greve Kommune på mail.

Såfremt underretter vurderer, at der er akut behov for støtte til barnet/den unge, henvises til Midt-og Vestsjællands Politi, der kan etablere kontakt til døgnvagten pr. telefon.

Særligt:***Vedrørende anonyme underretninger***

Anonyme underretninger modtages og behandles på samme måde som ved de underretninger, hvor underretter er kendt.

Underretter kan henvises til at benytte elektronisk anonym underretning, der er at finde på kommunens hjemmeside.

Borgere kan som udgangspunkt påberåbe sig retten til at være anonyme. Såfremt borgeren oplyser navn, men fortsat ønsker at være anonym, er der mulighed for at undtage navn fra aktindsigt.

Anonymitet begrundes med særlige hensyn til underretter (nabo, familiemedlem), og skal overstige hensynet til familiens behov for at få oplyst identitet på hvem, der har underrettet. Et sådant hensyn kan f.eks. være frygt for repressalier i form af trusler, chikane el. andet.

Underretter skal gøres opmærksom på, at Børn og Unge Rådgivningen ikke kan stille garanti for, at familien ikke kan finde frem til, hvem der har foretaget en anonym underretning. Der kan f.eks. være tale om kendskab til detaljer vedr. familien, som kun få har viden om, og som dermed kan føre til, at familien finder frem til underretters identitet.

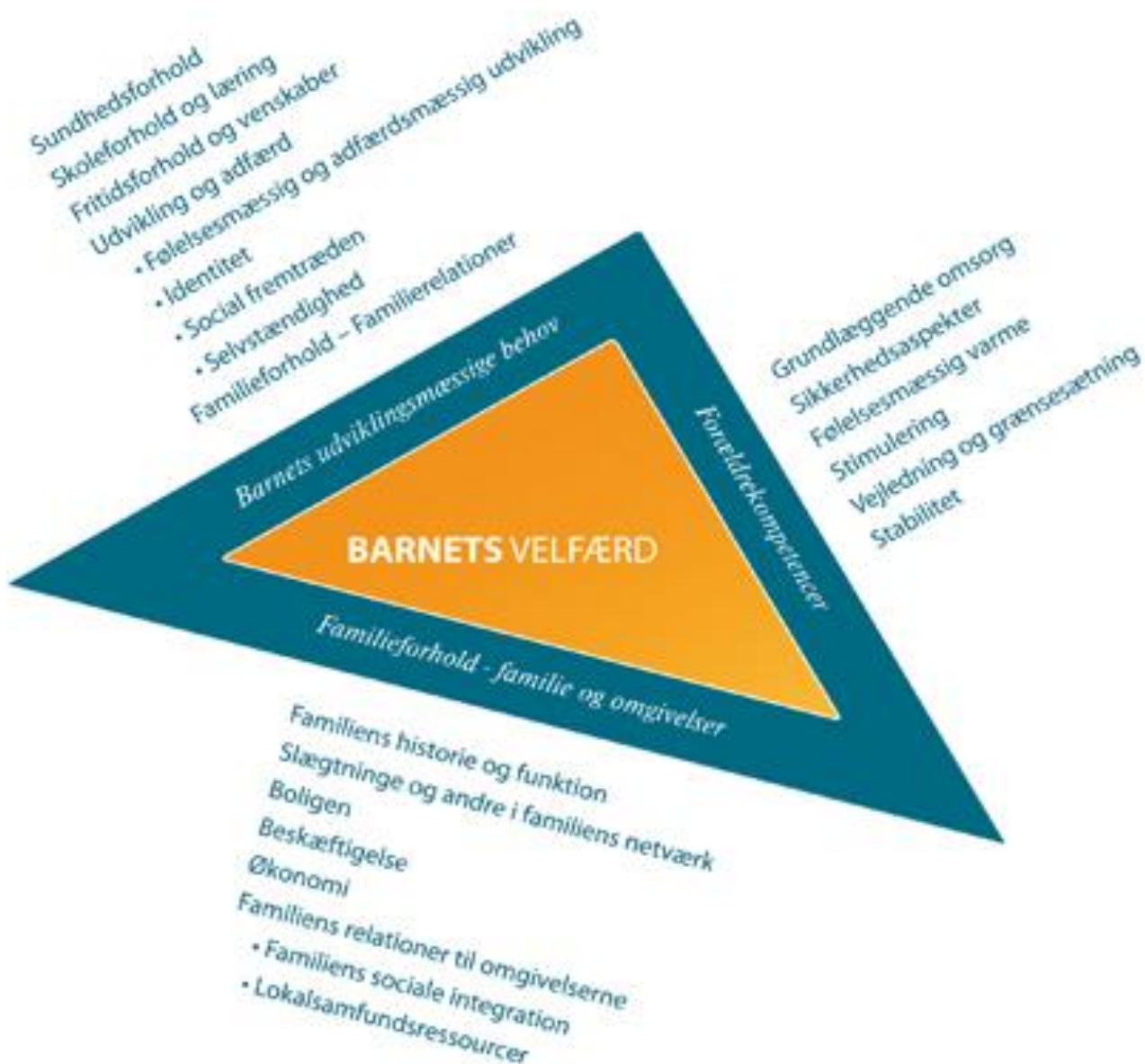

Bilag 4: Ansvarshåndtering

Ansvar	Ledelsen i BUR er ansvarlig for at tage stilling til, hvorvidt der skal ske politianmeldelse i forlængelse af underretninger, hvor der er mistanke om vold og/eller seksuelle overgreb. Ledelsen i BUR er ansvarlig for rådgivning af kolleger, samt skole- og institutionsledere.
Ledere	De ansvarlige ledere i Børn og Unge Rådgivningen (BUR) er Leder af BUR og Leder af Familieafsnittet
Ved modtagelse	Når BUR modtager en underretning, der indikerer mistanke eller direkte angiver, at barnet eller den unge har været eller er udsat for vold og/eller seksuelle overgreb, er den modtagende rådgiver ansvarlig for, at der sker orientering til ledelsen i BUR. Er der tvivl forelægges sagen for ledelsen.
Sagens videre forløb	Ledelsen af BUR træffer beslutning om sagens videre forløb, gerne i samarbejde med den sagsansvarlige rådgiver og eventuelle andre fagpersoner. Der foretages fremskudt børnesamtale jf. Servicelovens § 155 a stk. 2 i institutionen/på skolen af 2 familierådgivere for bedst mulig afdækning af sagen. Det videre forløb, herunder kontakt/orientering til forældre, evt. lægelig undersøgelse af barnet/den unge, samt evt. politianmeldelse og inddragelse af Børnehus Sjælland fastlægges. Skal der ske politianmeldelse, sker politianmeldelse via ledelsen i BUR.
Iværksættelse af foranstaltninger	Der kan sættes ind med (akutte) hjælpeforanstaltninger for at sikre, at overgrebet bliver stoppet. Dette kan indebære, at barnet må beskyttes ved midlertidig indlæggelse på sygehus eller ved anbringelse uden for hjemmet. Rådgiver vurderer i samråd med leder af Familieafsnittet, hvorvidt der er behov for akutte foranstaltninger, eller om evt. iværksættelse af hjælpeforanstaltninger kan afvente en børnefaglig undersøgelse. Børnehus Sjælland involveres i behørigt omfang og kan evt. anvendes til vurderingen af akutte foranstaltninger.
Inddragelse af Børnehus Sjælland	Hvis det vurderes, at der er behov for at involvere politi eller sygehusvæsen, er rådgiveren forpligtet til at søge rådgivning og vejledning i Børnehus Sjælland i forhold til udarbejdelse af den børnefaglige undersøgelse.
Orientering til Direktionen	I det omfang ledelsen i BUR skønner det relevant, orienteres Direktionen om sagen.

Bilag 5: ICS-trekanten

ICS-trekanten
Integrated Children's System

Bilag 6: Litteraturliste samt hjemmesider

Ankestyrelsen

Hvis du har foretaget en underretning til kommunen, men ikke mener, at kommunen gør nok, har du mulighed for at underrette Ankestyrelsen. Ankestyrelsen skal sikre barnets retssikkerhed og undersøge, om kommunens indsats er tilstrækkelig. Se mere på Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk

Bogen "Hånd om helheden" af Robert Eskildsen Jepsen kan anbefales, hvis man ønsker at vide mere om samarbejde mellem professioner. Hvordan fungerer forskellige former for samarbejde? Hvornår og hvordan skal man samarbejde?

Børnerådet

Rettidig omsorg – 16 temafilm om underretning for faggrupper, der arbejder med børn.
www.brd.dk/rettidig-omsorg

Håndbog om barnets reform – Servicestyrelsen 2011

www.socialstyrelsen.dk

Temahæfter, Kom i form med barnets reform, Servicestyrelsen 2011

Tema 1: Formålsbestemmelsens betydning for indsatsen

Tema 2: Styrkelse af familieplejeområdet

Tema 3: Tidlig indsats og tværfagligt samarbejde

Tema 4: Kommunernes tilsyn på anbringelsesområdet

Kommunalt beredskab – Vejledning til udarbejdelse af kommunalt beredskab til forebyggelse, opsporing, og håndtering af sager med vold og seksuelle overgreb mod børn og unge – Socialstyrelsen 2013

www.socialstyrelsen.dk

Den professionelle tvivl – tegn og reaktioner på seksuelle overgreb mod børn og unge – Socialstyrelsen 2011

www.socialstyrelsen.dk

SISO

Der kan søges rådgivning hos Socialstyrelsen, SISO. SISO er et landsdækkende videncenter for sociale indsatser ved seksuelle overgreb mod børn. SISO henvender sig især til faggrupper som pædagoger, lærere og andre fagfolk. Læs mere på www.socialstyrelsen.dk

Sundhedsstyrelsen

www.sundhedsstyrelsen.dk

Kontaktadresser i Solrød Kommune

Børn og Unge Rådgivningen

Højagervænget 35
2680 Solrød Strand
Tlf. 56 18 28 60
Mail: BUR@solrod.dk

Familieafsnittet

Leder af Familieafsnittet
Børn og Unge Rådgivningen
Højagervænget 35
2680 Solrød Strand

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning

Leder af PPR
Børn og Unge Rådgivningen
Højagervænget 35
2680 Solrød Strand

Sundhedstjenesten

Leder af Sundhedstjenesten
Børn og Unge Rådgivningen
Højagervænget 35
2680 Solrød Strand

SSP

Højagervænget 23
2680 Solrød Strand
Tlf. 56 18 25 43
Mail: ssp@solrod.dk

Læring og Udvikling

Solrød Center 1
2680 Solrød strand
Tlf. 56 18 20 00

Pædagogisk konsulent

Solrød Center 1
2680 Solrød Strand
Tlf. 22 19 90 12

Væksthuset

Vestre Grænsevej 34
2680 Solrød Strand
Tlf. 56 18 25 60

Egne notater

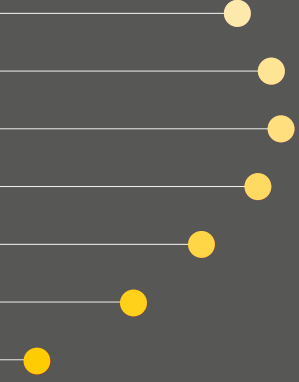

Børn og Unge Rådgivningen
Solrød Kommune
Højagervænget 35
2680 Solrød Strand
www.solrod.dk